

HSY:n konserniohje

HSY:n yhtiökokouksen 20.12.2024 hyväksymä

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Ilmalantori 1
00240 Helsinki
puhelin 09 156 11
www.hsy.fi

Copyright HSY
Kansikuva: HSY

Sisällysluettelo

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	1
2. Konserniohjeen soveltamisala	1
3. Kuntayhtymäkonserni	1
4. Omistajapolitiikka.....	2
5. Konserniohjaus.....	4
5.1 HSY:n konserniohjauksen keskeiset tavoitteet.....	4
5.2 HSY:n keskeisten toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävät.....	4
5.3 Tytäryhteisöjen aseman tarkastelu.....	6
6. Hyvä johtamis- ja hallintotapa	6
7. Tytäryhteisöjen ohjaaminen.....	7
7.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille.....	7
7.2 Velvollisuus hankkia HSY:n kanta asiaan ennen päätöksentekoa.....	7
7.3 Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet.....	8
8. Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen.....	9
8.1 Konsernivalvonta	9
8.2 Raportointi	9
8.3 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus	10
8.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	10
8.5 Sisäinen tarkastus.....	11
9. Yhteisöjen hallituksen valinta, kokoonpano ja tehtävät	11
9.1 Hallituksen valinta ja kokoonpano	11
9.2 Osakeyhtiön hallituksen tehtävät.....	12
9.3 Muut yhteisöt	13
9.4 Hallituksen jäsenen palkkio.....	14
10. Yhtymäkonsernin talouden ja toiminnan suunnittelu	14
10.1 Talouden ja toiminnan suunnittelu.....	14
10.2 Tytäryhteisöjen rahoitustoiminta.....	14
11. Keskitetyt konsernitoiminnot	15
11.1 Yleistä.....	15
11.2 Hankintatoimi	15
11.3 Vakuutustoiminta	15
11.4 Kirjanpidon järjestäminen.....	15
12. Tiedottaminen.....	16
13. Tietojensaantioikeus.....	17

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella luodaan puitteet HSY:n yhtymäkonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle HSY:n asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea HSY:n konsernijohtamista ja omistajaohjausta siten, että yhtymäkonsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä toimintaperiaatteilla HSY:n kokonaisetuhuomioiden. Tätä tarkoitusta varten konserniohjeen tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja yhtymäkonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedonkulku.

Yhtymäkokous vahvistaa HSY:n omistajaohjauksen periaatteet sisältävän konserniohjeen, joka muodostaa yhdessä strategian kanssa, HSY:n omistajaohjauksen menettelyjä ja toimintatapoja määrittävän kokonaisuuden.

2. Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohjetta sovelletaan kuntayhtymään ja sen tytäryhteisöihin. Kunkin tytäryhteisön tulee omissa ylimmissä päätöksentekoelementeissään käsitellä ja hyväksyä konserniohje yhteisöä sitovaksi.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös HSY:n osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksen toteuttamisessa siinä määrin kuin se on HSY:n omistusosuus ja äänivaltahuomioiden mahdollista. HSY:n edustajien osakkuusyhteisöissä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siihen, että konserniohjeen määräyksiä toteutetaan myös osakkuusyhteisöissä.

Konserniohje ei muuta sen soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava havaitsemastaan ristiriidasta viipymättä HSY:n konsernijohtolle.

3. Kuntayhtymäkonserni

3.1 Konsernin määrittely

HSY-yhtymäkonserniin kuuluvat HSY ja ne osakeyhtiöt ja muut yhteisöt, joissa HSY:llä yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta toisessa yhteisössä. Käsitteet määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyhtiö on määritelty kirjanpitolaissa. Kuntayhtymäkonserni ei ole osakeyhtiölain mukainen konserni, koska osakeyhtiölain mukaan konsernin emoyhtiönä tulee olla osakeyhtiö.

Kunnan omistajaohjausta, tytäryhteisöjen toimintaa ja konserniohjetta sekä konsernijohtoa koskevat kirjaukset perustuvat kuntalain 46 § - 48 §:iin. Edellä mainittuja lainkohtia sovelletaan kuntalain 64 §:n mukaan myös kuntayhtymään.

Tytäryhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt ja muut yhteisöt, joissa HSY:llä on yksin tai yhdessä toisen tytäryhteisön kanssa määräysvalta. HSY:llä on määräysvalta kohdeyhteisössä silloin kun:

- sillä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- sillä on yhtiöjärjestyksen, -sopimuksen tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sillä on sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan yhteisöjä, joissa HSY:llä on vähintään 20 % ja enintään 50 % yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai johon HSY:llä yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa, taikka jossa HSY:n tytäryhteisöllä yhdessä muiden HSY:n tytäryhteisöjen kanssa, on merkittävä omistusosuus ja lisäksi huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa.

Muita yhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt ja muut yhteisöt, joissa HSY:llä ei ole määräysvaltaa eikä huomattavaa vaikutusvaltaa, mutta joiden osakas HSY on.

3.2 Konsernin johtaminen

Kuntayhtymäkonsernin toimintaa johdetaan ja kehitetään HSY:n ja sen tytäryhteisöjen muodostamana kokonaisuutena ja kokonaistaloudellisesti ottaen huomioon myös HSY:n osallistuminen kuntien yhteistoimintaan sekä muu omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuva toiminta.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

HSY:n konsernijohtoon muodostavat:

- HSY:n hallitus
- toimitusjohtaja
- talousjohtaja

HSY:n hallitusta konsernijohtossa edustaa hallituksen puheenjohtaja, jollei hallitus toisin päättä.

4. Omistajapolitiikka

4.1 Yleistä

Omistajapolitiikka luo puitteet HSY:n konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle. Omistajapolitiikan lähtökohtana on HSY:n strategia.

HSY:n omistajapolitiikka määritellään tässä konserniohjeessa HSY:n omistajuuden lähtökoh-
tien ja muiden omistamista ja ohjausta koskevien määräysten kautta. Lisäksi omistajapolitiikka
ilmenee hallituskausittain hyväksyttävässä HSY:n strategiassa ja mahdollisissa muissa omista-
japolitiikkaa koskevissa päätöksissä sekä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa. Omistaja-
politiikka myös ohjaa, millaista omaisuutta HSY hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja
hankkeissa HSY on mukana omistajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi.

Yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään yhteisön asema yhtymäkonsernissa ja
voidaan antaa tytäryhteisöä koskevia tätä ohjetta täsmentäviä määräyksiä. Yhteisökohtaisissa
omistajastrategioissa voidaan määritellä mitä HSY omistaa, miksi HSY on omistajana yhtiöissä,
millaisia tavoitteita omistuksille asetetaan pitkällä aikavälillä ja kuka yhteisön omaisuuden ar-
von säilymisestä ja käytöstä vastaa.

HSY:n omistajapoliittisten tavoitteiden edistämiseksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin, sääntöi-
hin tai vastaaviin voidaan ottaa tavoitteisiin liittyviä määräyksiä. Määräyksiä laadittaessa on
otettava huomioon ko. tytäryhteisöä koskeva lainsäädäntö ja yhtymäkonsernin kokonaisuus.

HSY:n omistajuus ei saa aiheuttaa markkinaehtoisesti toimivalle yhteisölle kilpailuetua eikä -
haittaa.

HSY:n omistuksia tulee hoitaa tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti yhtymäkon-
sernin kokonaisuus turvaten.

4.2 HSY:n omistajuuden lähtökohdat ja omistajaohjaus

HSY:n omistajuus yhteisöissä perustuu yhtymäkonsernin, kuntalaisten ja asiakkaiden etuun.
HSY:n omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai
toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Omistaminen ei ole HSY:n perustehtävä, vaan sen tulee tukea ja palvella HSY:n perussopi-
muksen mukaisia tehtäviä ja palvelujen järjestämistä, pääkaupunkiseudun vesihuollon ja jäte-
huollon toimintavarmuutta, HSY:n taloutta tai muuten HSY:n strategisia tavoitteita. Tästä syystä
HSY:n toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla HSY:n tehtä-
vään ja strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tytäryhteisöjen osalta tämä tarkoitus sekä
HSY:n tytäryhteisölle asettamat tavoitteet määritetään lähtökohtaisesti yhteisökohtaisissa omis-
tajastrategioissa.

HSY edistää tytäryhteisöjen mahdollisuuksia omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen ja
kustannustehokkaaseen toimintaan kilpailuneutraalisäännökset huomioon ottaen.

Omistajaohjaus tarkoittaa niitä toimenpiteitä, joilla HSY omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa
yhteisön hallintoon ja toimintaan. Nämä toimenpiteet voivat liittyä perustamissopimukseen, in-
vestointeihin, yhtiöjärjestyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen
HSY:n eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun HSY:n määräysvallan käyttöön.

HSY:n omistajaohjaus on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään pitkäjänteisiin, johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin niin, että tytäryhteisöt liitetään osaksi HSY:n strategista johtamista ja toimintaa. Olennaista on myös HSY:n omistaja- ja strategisten linjausten kautta varmistaa yhtymäkonsernin kokonaisedun tehokas toteuttaminen.

4.3 Yhtymäkonsernin merkitys HSY:lle (omistaja-arvo)

HSY:n tytäryhteisöille asettamat strategiset toimintaan ja sen kehittämiseen liittyvät tavoitteet sekä toiminnan tuloksellisuudelle asettamat tavoitteet kuvastavat HSY:n omistuksiltaan odottaa omistaja-arvoa. HSY:n omistaja-arvon tulee kehittyä myönteisesti ja sitä tulee suojata.

Omistaja-arvon myönteistä kehittymistä arvioidaan tytäryhteisön omistajastrategian toteutumisen pohjalta ottaen huomioon toiminnan vaikuttavuus, laatu, kustannustehokkuus, kannattavuus, voitonjako sekä omaisuuden arvon kehittyminen ja tuloksellinen käyttö.

5. Konserniohjaus

5.1 HSY:n konserniohjauksen keskeiset tavoitteet

HSY:n konserniohjauksen tavoitteena on se, että tytäryhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, HSY:n strategian sekä yhtymäkonsernin kokonaisedun.

Konserniohjauksella varmistetaan tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen asetettujen tavoitteiden ja yhtymäkonsernin kokonaisedun mukaisesti sekä tuetaan omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Kunkin HSY:n tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee kuitenkin tytäryhteisön hallitus, ottaen huomioon HSY:n yhteisölle asettamat strategiset tavoitteet.

Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

HSY noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja.

Konserniohjauksen osatekijöitä ovat:

- koko konsernin edun huomioiminen;
- yhteisölle asetetuista tavoitteista johdettu toiminnan ja talouden suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja raportointi;
- yhteisöjen hallinnossa toimivien HSY:n edustajien toiminnalle esitetyt hyvän hallintotavan vaatimukset;
- yhtenäiset toimintatavat kaikissa yhteisöissä.

5.2 HSY:n keskeisten toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävät

HSY:n keskeisten toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta konserniohjauksessa:

Yhtymäkokous

- vastaa HSY:n toiminnasta ja taloudesta, käyttää HSY:n päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä,
- päättää kuntalain mukaisesti mm. HSY:n strategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, HSY:lle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista.

Hallitus

- vastaa omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
- valvoo HSY:n etua eri viranomaisissa ja yhteisöissä,
- nimeää jäsenet tytäryhteisöjen hallintoelimiin silloin, kun HSY:llä asianomaisten sääntöjen tai sopimusten mukaan on siihen oikeus, eikä toimivaltaa ole siirretty toimitusjohtajalle, sekä antaa ohjeet HSY:n kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Toimitusjohtaja

- vastaa yhtymäkonsernin toiminnan ja talouden yleisestä johtamisesta,
- seuraa niiden yhteisöjen hallintoa ja toimintaa, joissa HSY on omistajana tai jäsenenä, sekä huolehtii siitä, että HSY:n edustajille annetaan tarvittavat ohjeet,
- osallistuu tai nimeää HSY:n edustajan em. eri yhteisöjen yhtiö- ja vastaaviin kokouksiin ja antaa edustajalle ohjeet HSY:n kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, ellei toimitusjohtaja katso asioiden luonteen edellyttävän ohjeiden antamista HSY:n hallituksen toimesta tai se lain tai muun määräyksen johdosta on välttämätöntä. Menettelyohjeista tarkemmin kohdassa 7.3.

Toimialajohtaja

- seuraa toimialallaan HSY:n omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa HSY:n toimitusjohtajalle,
- avustaa HSY:n edustajia oman toimialansa asioiden valmistelussa,
- seuraa toimialallaan yhtymäkonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä HSY:n toimitusjohtajalle.

Talousjohtaja

- seuraa HSY:n omistajapolitiikan toteutumista talouteen liittyvien tavoitteiden osalta ja raportoi tarvittaessa HSY:n toimitusjohtajalle,
- seuraa yhtymäkonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä HSY:n toimitusjohtajalle.

HSY:n edustaja

- raportoi niiden yhteisöjen toiminnasta, joissa hän edustaa HSY:tä (asiantuntijajäsen, kokousedustaja). Raportointi tapahtuu HSY:n toimitusjohtajalle.

5.3 Tytäryhteisöjen aseman tarkastelu

Konserniohjaukseen kuuluu HSY:n tytäryhteisöjen aseman säännöllinen arviointi ja tarkastelu osana yhtymäkonsernia.

Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta arviointi perustuu tytäryhteisön strategiseen ja taloudelliseen merkitykseen HSY:lle. Näiden tytäryhteisökohtainen omistajastrategia ja siinä asetetut tavoitteet pohjautuvat lähtökohtaisesti ko. tytäryhteisöjen mahdollisimman hyvään taloudelliseen tulokseen tai toiminnan muuten HSY:lle tuomiin taloudellisiin hyötyihin.

Muiden kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta HSY:llä on ensisijaisesti palvelutuotantoon ja toimintavarmuuteen liittyviä tavoitteita, vaikka yleistavoitteena on tytäryhteisöjen toiminnan kannattavuus. Näiden osalta tytäryhteisökohtainen omistajastrategia ja siinä asetetut linjaukset ja tavoitteet perustuvat mahdollisimman hyvään kokonaisvaikuttavuuteen.

6. Hyvä johtamis- ja hallintotapa

HSY:n tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa, johon annetaan ohjeet alla. Ohje täydentää lakisääteisiä menettelytapoja ja ohjetta noudatetaan tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu, sekä soveltuvin osin osakkuusyhtiöissä.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa tarkoittaa toimimista avoimesti, rehellisesti ja vastuuntuntoisesti ja sen tarkoituksena on edistää toiminnan tuloksellisuutta, omistaja-arvon kehittymistä ja suojaamista sekä luottamusta tytäryhteisöjen, kuntayhtymän ja eri sidosryhmien välillä.

HSY edellyttää, että tytäryhteisö:

- huolehtii lainsäädännön asettamien velvoitteiden täyttämistä esimerkillisen hyvin,
- toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästi,
- on vastuullinen työnantaja,
- organisoidaan ja sen toiminta suunnitellaan ja johdetaan noudattaen ammatillisia ja liiketalouden vaatimuksia,
- noudattaa lahjonnan vastaisia liiketoiminnan periaatteita sekä kieltoa tukea poliittista toimintaa,
- huolehtii HSY:n tavoitteiden mukaisesta vaikuttavuudesta sekä toimintansa kustannustehokkuudesta,
- sen pääomarakenne on tarkoituksenmukainen suhteessa toimialaan ja toimintaan sekä
- hoitaa omaisuuttaan ja varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

Hyvään hallinto- ja johtamistapaan kuuluu, että hallituksen pääasialliset tehtävät ovat strategisia ja toimitusjohtajan tehtävät operatiivisia.

HSY:n toimitusjohtajalla tai hänen nimeämällään henkilöllä on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhtiöiden kokouksissa tai seminaareissa. Osallistumisesta sovitaan yhdessä etukäteen ja

tytäryhteisön hallituksella on aina oikeus estää tämän oikeuden käyttö käsiteltäessä asiaa, jossa HSY:n ja yhteisön välillä on eturistiriita.

Tytäryhteisön tulee toiminnassaan toimia HSY:n arvojen mukaisesti HSY:n strategiaa toteuttaen. Lisäksi tytäryhteisön tulee toimia HSY:n eettisten periaatteiden mukaan.

Osakkuusyhteisön ja muun yhteisön osakkuuden tai jäsenyyden edellytyksenä on, että yhteisö täyttää HSY:n yhteistyökumppaneiltaan edellyttämien eettisten ohjeiden vaatimukset.

Mikäli yhteisössä toimiva HSY:n edustaja toteaa, että yhteisö toimii eettisten ohjeiden tai HSY:n arvojen ja tavoitteiden vastaisesti, on hän velvollinen raportoimaan asiasta HSY:n hallitukselle, joka päättää mihin toimenpiteisiin ilmoitus antaa aihetta.

7. Tytäryhteisöjen ohjaaminen

7.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhteisön hallitus ottaen kuitenkin huomioon HSY:n strategian ja yhteisölle asetetut omistajastrategian tavoitteet.

HSY:n strategian toteuttamisen ensisijainen väline on HSY:n talousarvio. Yhtymäkokous hyväksyy HSY:n toiminta- ja talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille taloudellisten tavoitteiden päälinjat. Asetettavat tavoitteet valmistellaan talous ja strateginen ohjaus -osaston sekä toimialojen yhteistyönä. Toiminnan ja talouden suunnittelusta tarkemmin kohdassa 10.

7.2 Velvollisuus hankkia HSY:n kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Yhtymäkonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava HSY:n ennakkokanta ennen merkittävää asiasta päättämistä.

Tytäryhteisön tulee hankkia HSY:n hallituksen ennakkokanta seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen, mukaan lukien toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa HSY:hyn;
- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- lainanotto tai lainananto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen muutos, esimerkiksi toimitusjohtajan valinta;
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä;

- merkittävän sopimuksen tai vastaavan tekeminen, joka johtaa kuntayhtymäkonsernin sisällä merkittävän vastuun syntymiseen.

Tytäryhteisön alkaessa valmistella sellaista yhteisön toimintaan vaikuttavaa muutosta, joka saattaa edellyttää ennakkokäsityksen selvittämistä, tulee yhteisön aina olla yhteydessä HSY:n toimitusjohtajaan tai talousjohtajaan, joka selvittää ennakkokannan tarpeen ja valmistelee asian tarvittaessa hallitukselle.

Mikäli toimenpide on hyväksytty yhtymäkokouksen, hallituksen tai toimitusjohtajan jo tekemällä päätöksellä, ei erillistä ennakkokantaa tarvitse pyytää.

Velvollisuus HSY:n ennakkokannan hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla ja hallituksella. HSY:n kannan hankkimisessa ei ole kyse tytäryhteisön sisäisen päätöksenteon tai tytäryhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisen hallituksen tai toimivan johdon vastuun siirtämisestä konsernijohdolle tai HSY:n hallitukselle, eikä se saa aikaan oikeudellista yhteisvastuuta tytäryhteisön ja HSY:n välillä. Tästä syystä HSY:n muodollinen kanta annetaan vasta sen jälkeen, kun tytäryhteisö on muodostanut oman näkemyksensä ja tahtotilansa asiasta.

7.3 Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet

Keskeinen osa omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen tytäryhteisöille ja henkilöille, jotka edustavat HSY:tä eri yhteisöjen hallintoelimissä.

HSY:n hallintosäännön 11 §:n mukaan toimitusjohtajan tehtävän on nimetä kokousedustajat tytäryhteisöjen yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa tarvittavat toimiohjeet silloin, kun tämä ei kuulu konserniohjeen mukaan hallitukselle.

HSY:n hallitus antaa toimiohjeet tytäryhteisöjen kokouksiin taloudellisesti merkittävissä tai periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa. Mikäli HSY:llä on oikeus nimetä jäseniä yhteisön päätöksentekuelimeen ja niiden on tarkoituksenmukaista olla muita, kuin HSY:n omaa henkilöstöä, päättää jäsenten nimeämisestä HSY:n hallitus. Muissa kuin edellä mainituissa asioissa toimiohjeita antaa HSY:n toimitusjohtaja.

Kaikissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuus- ja muut yhteisöt, toimivien HSY:n nimeämien jäsenten tulee noudattaa annettuja toimiohjeita.

Lähtökohtana on, että ottaessaan vastaan luottamustehtävän yhteisössä jäsen sitoutuu noudattamaan saamiaan ohjeita. Yksittäiset ohjeet eivät saa olla ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten kanssa. Konserniyhteisössä noudatetaan aina, myös mahdollisissa ristiriitatilanteissa, voimassa olevaa lainsäädäntöä.

8. Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen

8.1 Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtajan vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Konsernivalvonnan tavoitteena on yhtenäistää konserniohjauksen kannalta keskeisillä alueilla yhtymäkonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja varmistaa, että yhteisöissä toteutuvat asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sisäinen ja ulkoinen valvonta sekä riskienhallinta. Osana konsernivalvontaa HSY:n toimitusjohtaja on säännöllisesti yhteydessä tytäryhteisöihin.

Konsernivalvonta ei korvaa yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan valvontavastuuta eikä riippumatonta sisäistä tarkastusta.

8.2 Raportointi

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan HSY:n ohjeistamalla tavalla:

- HSY:n ja tytäryhteisön välillä pidetään vuosittain suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus raportoinnin yhteydessä (navigointitilaisuus) HSY:n ja yhteisön strategioiden yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä vuosittaisen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Navigointitilaisuus toteutetaan toimitusjohtajan tai tämän määräämän johdolla ja tilaisuuteen kutsutaan yhteisön toimitusjohtaja sekä yhteisön hallituksen jäsenet. Lisäksi tilaisuuteen osallistuu tarvittaessa sen toimialan edustaja, jonka toimintaan yhteisö liittyy sekä muut toimitusjohtajan määräämät henkilöt.
- Tytäryhteisöjen toimitusjohtajien tulee raportoida HSY:n toimitusjohtajalle vähintään kaksi kertaa vuodessa yhteisön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, mahdollista korjaavista toimenpiteistä sekä taloudellisesta asemasta. Raportointi tapahtuu kesäkuun lopun tilanteen mukaisesti elokuussa sekä vuoden lopun tilanteen mukaisesti keväällä valmistuvassa tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Raportointi voi tarvittaessa tapahtua muulloinkin.
- Tytäryhteisöjen toimitusjohtajien tulee lisäksi raportoida vuosittain HSY:n toimitusjohtajalle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, yhteisön tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä, toteutuneista riskeistä sekä päätetyistä riskienhallinnan toimenpiteistä. Lisäksi vastuutahot raportoivat riskeistä ja riskienhallintansa toteuttamisesta myös tilinpäätöksessä vuosikertomuksen laadinnan yhteydessä ja aina tarpeen mukaan.

- HSY:n tytäryhteisöihin nimeämät asiantuntijajäsenet ovat velvollisia antamaan pyynnöstä HSY:n toimitusjohtajalle vuosittain raportin toiminnastaan hallituksessa sekä informoimaan sellaisista päätöksistä ja tapahtumista, joilla on merkitystä HSY:n kannalta.

Raportoinnissa on otettava huomioon salassapitoa koskevat säännökset sekä toisaalta HSY:n hallituksen jäsenten oikeus konsernin toimintaa koskevan tiedon saantiin.

Tytäryhteisöjen tulee antaa HSY:n taloushallinnolle konsernitilinpäätöksen laadintaan tarvittavat tiedot sen pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Määrätyn raportoinnin lisäksi yhtymäkonserniin kuuluvan yhteisön on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa informoitava HSY:n konsernijohtoa kaikista yhteisöä koskevista merkittävistä toimintaan, tulokseen ja riskiin vaikuttavista asioista. Tämä velvollisuus täytetään yhteydenpidolla HSY:n toimitusjohtajaan, joka raportoi edelleen tarvittaessa HSY:n hallitukselle.

8.3 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

HSY:n tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet HSY:ssä ja yhtymäkonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan tehtäviin ei kuulu konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tarkastus.

Tytäryhteisöjen tilintarkastus tulee järjestää yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

HSY:n tytäryhteisöt ovat velvollisia toimittamaan tarkastuslautakunnalle sen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kuntayhtymän ja sen tytäryhteisöjen eli koko yhtymäkonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. HSY:n hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunta huolehtii tilintarkastusyhteisön kilpailuttamisesta HSY:n avustuksella ja tekee tilintarkastusyhteisön valitsemisesta esityksen yhtymäkokoukselle. Kilpailutus tehdään siten, että hankinta käsittää myös HSY:n tytäryhteisöjen tilintarkastuksen. HSY nimeää tilintarkastajaehdokkaan tytäryhteisöihin, mutta tilintarkastajan valinnasta päättää kuitenkin tytäryhteisön toimielin.

Yhtiön on ilmoitettava toimintakertomuksessa tilintarkastajien palkkiot tilikaudelta. Jos tilintarkastajalle on maksettu palkkiota tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista, nämä palkkiot on ilmoitettava erikseen.

8.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta, poikkeamiin reagoimista sekä suoriutumisen arviointia.

HSY:n sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sovelletaan HSY:n tytäryhteisöissä. Tytäryhteisöjen tulee huomioida toiminnassaan HSY:n turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät politiikat, kuten turvallisuus-, vakuutus- ja tietoturvapoliitikat. Tytäryhteisöjen on valmiussuunnitelmien ja muiden toimenpiteiden avulla tarpeen mukaan varauduttava etukäteen normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin.

Tytäryhteisön hallituksen ohella sen toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu yhteisön sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen tuloksellisuuden varmistamisesta. Yhteisön johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin.

Tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan on huolehdittava riskienhallinnan, valvontatoimenpiteiden ja seurannan asianmukaisesta järjestämisestä, toimivuuden arvioinnista ja raportoinnista. Olennainen osa riskienhallintaprosessia on riskikartoitus, joka tehdään ainakin kerran yhtiön omassa strategiakaudessa ja jota seurataan ja päivitetään eteenpäin katsoen säännöllisesti. Myös toiminnan muutostilanteisiin kuuluu riskien ja niiden hallinnan läpikäyminen.

Tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnan toteuttamisesta ja toteutuneista riskeistä sekä pääteytistä riskienhallinnan toimenpiteistä kohdan 8.2 mukaisesti ja aina harkintansa mukaan.

8.5 Sisäinen tarkastus

HSY:n sisäisellä tarkastuksella on oikeus HSY:n toimitusjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastusta varten yhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi sisäisen valvonnan järjestelmiä ja riskienhallintaa, toimintojen lain- ja päätöstenmukaisuutta, resurssien tehokasta ja taloudellista käyttöä sekä johtamisessa ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuutta.

9. Yhteisöjen hallituksen valinta, kokoonpano ja tehtävät

9.1 Hallituksen valinta ja kokoonpano

Näitä määräyksiä sovelletaan osakeyhtiöihin sekä soveltavin osin muihin yhteisöihin.

HSY:n hallintosäännön 6 §:n mukaan ohjeet yhteisöjen hallintoelimen jäsenten valinnasta, jäsenten velvollisuuksista ja raportoinnista kuntayhtymälle annetaan konserniohjeessa.

HSY:n hallitus tai HSY:n toimitusjohtaja nimeää jäsenet yhteisöjen hallintoelimiin silloin, kun HSY:llä on siihen oikeus. Toimiohjeiden antamisesta tarkemmin kohdassa 7.3.

Yhteisön hallituksen tai sitä vastaavan hallintoelimen jäsenillä tulee olla jäljempänä näissä ohjeissa tarkemmin kuvattu kelpoisuus sekä yhteisön toiminnan luonteen ja laajuuden edellyttämä koulutuksen tai kokemuksen antama asiantuntemus.

HSY:n nimetessä jäseniä yhteisöjen hallituksiin kiinnitetään huomiota siihen, että hallituksen kokoonpanon tulee olla taustaltaan ja osaamiseltaan monipuolinen siten, että hallituksella on yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus ja kyky toimitusjohtajan ohjaamiseksi sekä yhteisön kehittämiseksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallituksen jäseniltä edellytetään kollektiivina asiantuntemusta toimialasta ja liiketoiminnasta sekä taloudesta, raportoinnista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallitusjäsenehdokkaiksi nimetään tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä.

Hallituksen jäseneksi, varajäseneksi tai toimitusjohtajaksi valittavan tulee olla hyvämaineinen ja tehtävään sopiva. Hallituksen jäseneksi, varajäseneksi tai toimitusjohtajaksi ei voida valita vaa- jaavaltaista tai liiketoimintakiellossa taikka konkurssissa olevaa henkilöä.

Hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi valittavalta on ennen valintaa saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään sekä konserniohjeiden noudattamiseen. Hallituksen jäsenen tulee olla tietoinen yhtiön toiminta-ajatuksista ja omistajan tavoitteista siinä vaiheessa, kun hän antaa suostumuksensa tehtävään.

Hallituksen jäsenten määrästä ja toimikaudesta on määräykset yhtiöjärjestyksessä ja lisäksi mahdollisessa osakassopimuksessa. Hallituksen toimikausi on pääsääntöisesti HSY:n hallituksen toimikauden pituinen, mutta voi olla myös muulla tavalla määräaikainen. Jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä tai uutta jäsentä valittaessa toisin päätetä, toimikausi päättyy uuden jäsenen valinnasta päättävän yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus tai sen jäsen voi erota tehtävästä ennen toimikauden päättymistä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Eroilmoitus toimitetaan yhtiön hallitukselle ja kopio siitä HSY:lle. Hallituksen jäsenen tehtävän tullessa avoimeksi kesken toimikauden, tulee hallituksen huolehtia siitä, että uusi jäsen valitaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti jäljellä olevaksi toimikaudeksi tai sijalle tulee varajäsen.

HSY:n tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä määritetään hallituksen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Tytäryhteisön hallitukseen valitaan pääsääntöisesti 3 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla enintään 7 jäsentä. Varajäseniä ei valita. Hallitusten jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan, ellei ole erityistä syytä poiketa tästä. Silloin kun tytäryhteisön hallitukseen on valittu HSY:n hallituksen jäsen, jatkaa hän tytäryhteisössä enintään HSY:n hallituksen toimikauden ajan.

9.2 Osakeyhtiön hallituksen tehtävät

Hallituksella on yleistuomivalta yhtiön asioissa (OYL 6 luku 2 §). Hallitukselle kuuluvat kaikki tehtävät, joita osakeyhtiölaissa tai yhtiöjärjestyksessä ei ole määrätty yhtiön toisten elinten suoritettaviksi. Sama koskee asioita, jotka eivät niiden luonteen vuoksi kuulu muiden elinten tai

toimitusjohtajan toimivallan piiriin. Hallituksella, kuten muillakin yhtiön elimillä, on kuitenkin oikeus päättää yhtiön asioista vain yhtiön toimialan ja tarkoituksen puitteissa.

Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat mm.

- huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;
- valita ja erottaa toimitusjohtaja;
- huolehtia, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty;
- päättää yhtiön toiminnan kannalta epätavallisista, periaatteellisista ja laajakantoisista toimenpiteistä, elleivät ne kuulu yhtiökokouksen päätösvaltaan;
- edustaa yhtiötä ja kirjoittaa sen toiminimi;
- kutsua koolle yhtiökokous, valmistella yhtiökokouksen päätettävä asiat ja huolehtia päätösten täytäntöön panemisesta;
- tilinpäätöksen päivääminen ja allekirjoittaminen;
- huolehtia kokousten pöytäkirjojen laatimisesta ja luotettavasta säilyttämisestä.

9.3 Muut yhteisöt

9.3.1 Liikelaitoskuntayhtymä

Liikelaitoskuntayhtymä on kuntayhtymä, jonka tehtävänä on liikelaitoksen ylläpitäminen. HSY:n kannalta keskeinen ero on siinä, että HSY voi kuntalain mukaan olla jäsenenä liikelaitoskuntayhtymässä, mutta ei kuntayhtymässä, koska se itse on kuntayhtymä.

Liikelaitoskuntayhtymien hallintoon ja päätöksentekoon sovelletaan kuntalakia, perussopimusta sekä liikelaitoskuntayhtymän hallintosääntöä. Kuntalain 66 §:n mukaan liikelaitoskuntayhtymän päätösvaltaa käyttävät jäsenet yhtymäkokouksessa, johon kuntayhtymän jäsenet valitsevat edustajansa kuhunkin kokoukseen erikseen.

Yhtymäkokous valitsee perussopimuksen mukaisesti liikelaitoskuntayhtymän johtokunnan jäsenet. HSY:n edustajina toimivien on noudatettava tätä konserniohjetta sekä HSY:n antamia menettelyohjeita liikelaitoskuntayhtymien toimielinten kokouksissa.

Vaalikelpoinen liikelaitoskuntayhtymän johtokuntaan tai toimikuntaan on sellainenkin henkilö, jonka kotipaikka ei ole kuntayhtymän jäsenkunnan tai sen jäsenenä olevan kuntayhtymän jäsenkunnan alueella. Johtokunnan valinnassa poliittisia voimasuhteita ei tarvitse ottaa huomioon.

9.3.2 Yhdistykset ja säätiöt

Yhdistysten hallinnosta ja kokousmenettelystä on määräykset yhdistyslaissa ja yhdistyksen omassa säännöissä. Säätiön hallinnosta ja kokousmenettelystä on vastaavasti määräykset säätiölaissa ja säätiön säännöissä. HSY:llä ei ole toistaiseksi jäsenyyksiä säätiöissä.

HSY:n hallintosäännön mukaan hallituksen tehtävänä on päättää kuntayhtymän jäsenyydestä yhdistyksissä, säätiöissä ja muissa yhteisöissä, kun kyse on muusta kuin tavanomaisesta kuntayhtymän toimintaan liittyvästä jäsenyydestä.

HSY:n toimitusjohtaja voi antaa tarkempia ohjeita HSY:n tavoitteista, edustamisesta ja raportoinnista yhdistyksissä, joissa HSY on jäsenenä.

9.4 Hallituksen jäsenen palkkio

Tytäryhteisön yhtiökokous päättää yhtiön hallituksen jäsenten palkkioista HSY:n luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti. Myös ansionmenetysten, matkakustannusten ja muiden kustannusten korvaaminen tulee perustua kyseiseen palkkiosääntöön.

10. Yhtymäkonsernin talouden ja toiminnan suunnittelu

10.1 Talouden ja toiminnan suunnittelu

Tytäryhteisö laatii asetettujen tavoitteiden pohjalta vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Tytäryhteisöllä tulee lisäksi olla pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

HSY:n talousarviossa ja taloussuunnitelmassa tulee ottaa huomioon yhtymäkonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa HSY:lle sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Raportoinnista tarkemmin kohdassa 8.2.

Jokaisen tytäryhteisön hallintoelimissä toimivan HSY:n edustajan ja hallitukseen nimeämän jäsenen tulee tuntea ja sisäistää asetetut tavoitteet ja sitoutua toimimaan niiden saavuttamiseksi.

10.2 Tytäryhteisöjen rahoitustoiminta

Tytäryhteisöjen rahoitustoiminta on keskitetty HSY:n talous ja strateginen ohjaus -osastolle, jossa vastataan tytäryhteisöjen lainojen kilpailutuksesta sekä ohjataan tarvittaessa yhtiöiden kassavarojen sijoitustoimintaa.

Yhtymäkokouksen hyväksymässä varainhankintapolitiikassa määritellään tarkemmin mm. käytettävät rahoitusratkaisut ja -instrumentit.

HSY myöntää takauksia vain omille tytäryhteisöilleen. HSY ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. HSY:n edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

HSY:n tytäryhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja.

11. Keskitetyt konsernitoiminnot

11.1 Yleistä

Tytäryhteisöjen tulee soveltuvin osin noudattaa HSY:n hankintoja, vakuutuksia, kirjanpitoa, riskienhallintaa, turvallisuutta, viestintää sekä harmaata taloutta ja väärinkäytöksiä koskevia ohjeita.

Tukipalveluja hankkiessaan tytäryhteisöjen tulee ensin selvittää HSY:n tarjoamat sisäiset palvelut ja niiden käyttömahdollisuudet. Tukipalveluja ovat mm. kirjanpidon ja muun taloushallinnon tehtävät, lakipalvelut, henkilöstöpalvelut, hankintapalvelut, tietojärjestelmät ja niiden ylläpitoa koskevat palvelut, tietoliikennepalvelut, vakuuttaminen, riskienhallinta ja ulkoinen viestintä.

HSY:n konserniyhteisöille tarjoamien tukipalveluiden hinnoittelun on oltava markkinaperusteista.

11.2 Hankintatoimi

Tytäryhteisöjen on hankinnoissaan noudatettava HSY:n hankintaohjeen yleisiä hankintaperiaatteita soveltuvin osin. Julkisten hankintojen pääperiaatteita ovat kilpailun aikaansaaminen, tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu sekä avoimuus ja suhteellisuus.

Hankinnat hoidetaan yhteistyössä HSY:n hankintatoimen kanssa siltä osin, kuin se on tarkoituksenmukaista ja lainsäädännön määräykset huomioon ottaen mahdollista.

Tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisesta tarkemmin kohdassa 8.3.

11.3 Vakuutustoiminta

Tytäryhteisön on noudatettava HSY:n vakuutuspolitiikkaa soveltuvin osin.

HSY kilpailuttaa vakuutuspalvelut säännöllisesti ja HSY:n kilpailuttamaan vakuutusturvaan sisällytetään myös tytäryhteisöt. Tytäryhteisöllä ei tule olla omia päällekkäisiä vakuutusturvia.

11.4 Kirjanpidon järjestäminen

Yhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Kirjanpidon tulee olla kirjanpitolaissa määriteltyjen määräaikojen mukaisesti ajan tasalla ja se tulee säilyttää lain mukaisen määräajan.

Lisäksi tytäryhteisöjen tulee järjestää kirjanpitonsa niin, että sen perusteella voidaan laatia kuntalain edellyttämä konsernitilinpäätös. Tytäryhteisöiden tulee ottaa huomioon tilinpäätöksessä poistoihin ja verosuunnitteluun liittyvät näkökohdat sekä osinkopolitiikka myös konsernin edun näkökulmasta.

Tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Konserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitolittoa.

Tytäryhteisöjen tulee antaa HSY:n taloustoiminnolle konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvät kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot HSY:n talousjohtajan pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Tytäryhteisöjen kirjanpito tulee pyrkiä mahdollisuuksien mukaan keskittämään HSY:n taloustoiminnon hoitoon. Keskittämällä voidaan saavuttaa mm. kustannussäästöjä sekä parantaa konsernihallintaa.

HSY:n talousjohtaja antaa tytäryhteisöille kirjanpidon hoitamista ja konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat ohjeet sekä huolehtii osakkuusyritysten ja HSY:n kirjanpidon rajapintoja koskevasta koordinaatiosta.

12. Tiedottaminen

HSY:n on kuntalain 29 §:n mukaan tiedotettava toiminnastaan jäsenkuntien asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kuntayhtymän toiminta käsittää kuntayhtymän ja yhtymäkonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

HSY:n tytäryhteisöjen on tiedotettava riittävällä tavalla palveluistaan, toiminnastaan sekä taloudestaan ottaen huomioon HSY:n yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset. Ulkoinen viestintä tulee järjestää yhteistyössä HSY:n kanssa. Vastuu tytäryhteisön viestinnästä kuuluu yhteisön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Ennen tietojen antamista yhteisön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Tytäryhteisön on informoitava HSY:n toimitusjohtajaa ennen merkittävän asian julkiseksituloa. Tytäryhteisön tiedottamisen on tuettava yhtymäkonsernin asettamia tavoitteita.

13. Tietojensaantioikeus

HSY:n toimitusjohtajalla on oikeus saada kaikki tarvitsemansa tytäryhteisöä ja sen toimintaa koskevat tiedot. Tietojensaantioikeutta voidaan toteuttaa esimerkiksi säännöllisillä tapaamisilla tytäryhteisön johdon kanssa. Raportoinnista tarkemmin kohdassa 8.2.

HSY:n luottamushenkilöillä on kuntalain nojalla oikeus saada HSY:n hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisena, ellei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Lisäksi luottamushenkilöllä on HSY:n toimielimen jäsenenä oikeus niihin salassa pidettäviin tietoihin, jotka kuuluvat hänen varsinaisten tehtäviensä hoitamiseen ja joita tarvitaan päätöksenteon perusteena toimielimen käsiteltävänä olevassa asiassa.

Tietojensaantia koskeva pyyntö esitetään kirjallisesti HSY:n toimitusjohtajalle.

Tytäryhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, HSY:n viranhaltija tai luottamushenkilö ei saa paljastaa ulkopuolisille mitään yhtiön salassa pidettäviä tietoja.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan ei julkisia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten.

Tytäryhteisöstä saatua tietoa liikesalaisuudesta ei saa myöskään oikeudettomasti käyttää eikä ilmaista hankkiakseen itselleen tai toiselle etua taikka toista vahingoittaakseen.

KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO

Tämä ohje tulee voimaan 1.1.2025 lukien.

Ohje tulee käsitellä tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa muussa ylintä päätösvaltaa käyttävässä hallintoelimessä sekä yhteisön hallituksessa tai vastaavassa hallintoelimessä ja hyväksyä se tytäryhteisöä sitovaksi.

Liikelaitoskuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt voivat päättää noudattaa näitä ohjeita soveltuvin osin, kuitenkin niin, että nämä ohjeet jo sellaisenaan sitovat ao. yhteisön toimielimissä toimivia HSY:n edustajia ja sen nimeämiä jäseniä.